

372.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 22 kwietnia 1927 r.

o rozbudowie miast.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. № 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Gminy miejskie, w których ruch budowlany jest w zastoju lub niedostateczny i w których istnieje brak mieszkań, obowiązane są podjąć akcję, mającą na celu poprawę tych stosunków w myśl postanowień niniejszego rozporządzenia.

Art. 2. Akcja zapobiegania brakowi mieszkań należy do magistratu, a w większych miastach do komitetu rozbudowy miasta.

Komitet rozbudowy jest urzędem miejskim, podległym magistratowi.

Komitetowi rozbudowy może rada miejska przekazać także inne sprawy, związane z kwestją mieszkaniową.

Nadzór państwowy nad działalnością magistratu względnie komitetu rozbudowy w zakresie rozbudowy miasta sprawuje właściwa rządowa władza nadzorcza.

Art. 3. Komitet rozbudowy składa się najmniej z czterech, a najwyżej z dwunastu członków, powołanych na wniosek magistratu przez radę miejską z pośród osób stale zamieszkałych w mieście. Powołanie to będzie odbywało się według zasad, które bliżej określi rozporządzenie wykonawcze.

Na czele komitetu rozbudowy stoi prezydent miasta (burmistrz, naczelnik gminy) lub jego zastępca.

Sposób utworzenia komitetu rozbudowy, jego skład i zakres działania w granicach niniejszego rozporządzenia i rozporządzenia wykonawczego oznacza rada miejska.

Do udziału w obradach komitetu rozbudowy mogą delegować przedstawicieli z prawem przemawiania, ale bez prawa głosowania — w Warszawie Minister Spraw Wewnętrznych, Minister Robót Publicznych i Minister Pracy i Opieki Społecznej, w miastach wydzielonych z powiatów — wojewoda, w miastach niewydzielonych — starosta.

Art. 4. W celu poprawy stosunków mieszkaniowych, a przede wszystkim budowy małych mieszkań i wogóle pomnożenia liczby lokali mieszkalnych w mieście, magistrat względnie komitet rozbudowy popiera inicjatywę zarówno społeczną, jak i prywatną w zakresie ruchu budowlanego oraz prowadzi samodzielną akcję budowlaną.

Dla osiągnięcia powyższych celów magistrat względnie komitet rozbudowy, jako organ gminy miejskiej:

1) opracowuje program rozbudowy miasta, w którym określa tereny dla przewidywanej budowy

mieszkań oraz rodzaj i zakres tej budowy, a nadto ustala kolejność akcji budowlanej;

2) nabywa grunty pod budowę domów i na inne potrzeby rozbudowy miasta drogą umów dobrowolnych oraz obejmuje grunty, leżące w granicach administracyjnych i w sferze interesów mieszkaniowych miasta, które na podstawie ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. № 1, poz. 1), i rozporządzenia niniejszego będą odstąpione gminom miejskim;

3) pomaga spółdzielniom mieszkaniowym i mieszkaniowo-budowlanym, instytucjom społecznym oraz innym osobom fizycznym i prawnym w budowie domów mieszkalnych przez odstępowanie drogą sprzedaży lub na prawie zabudowy gruntów budowlanych oraz przez określone w p. 7 ułatwienie sfinansowania budowy; spółdzielniom mieszkaniowym ponadto przez udzielanie dotacji w granicach budżetu gminy;

4) buduje nowe domy mieszkalne;

5) gromadzi materiały budowlane drogą produkcji własnej lub zakupu;

6) nakazuje właścicielom domów mieszkalnych: a) niewykończonych, których budowa została przez właścicieli wstrzymana, — dokończenie budowy tych domów, b) niezamieszkałych z powodu zniszczenia — doprowadzenie ich do stanu mieszkalnego, c) wymagających naprawy lub odnowienia — dokonanie koniecznego remontu, d) grożących zawaleniem lub z innych względów zagrażających bądź bezpieczeństwu, bądź zdrowiu publicznemu — wykonanie robót koniecznych dla usunięcia niebezpieczeństwa lub też zburzenie tych domów i wzniesienie na ich miejsce nowych budowli;

7) wyjednywa względnie udziela pożyczki budowlane z funduszy, przewidzianych niniejszym rozporządzeniem, bądź inną drogą uzyskanych, na cele wymienione w punktach 3 i 6;

8) w razie niewykonania w odpowiednim terminie robót, wyluszczonej w p. 6 b i p. 6 c, wykonuje je na rachunek właściciela, ściągając koszty w drodze egzekucji administracyjnej.

Wymieniony w p. 1 program rozbudowy powinien być zgodny z planem zabudowania miasta. O ile program ten dla celów rozbudowy przewiduje użytkowanie gruntów i zabudowań państwowych, podlega zatwierdzeniu przez Ministra Robót Publicznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu, o ile zaś chodzi o grunty położone w sferze interesów mieszkaniowych miasta — także w porozumieniu z Ministrem Reform Rolnych.

Art. 5. O ile zadania, w art. 4 wskazane, nie mogą być spełnione w dostatecznej mierze przez:

1) zabudowanie gruntów, należących do gminy miejskiej, a nie mających innego przeznaczenia w planie zabudowania,

2) nabywanie gruntów budowlanych drogą umów dobrowolnych,

3) przekazywanie ich przez władze państwowe,

4) nakazy, określone w art. 4 p. 6, wolno przystąpić do wywłaszczenia na cele mieszkaniowe.

Art. 6. Przedmiotem wywłaszczenia mogą być:

1) niezabudowane lub niedostatecznie zabudowane grunty budowlane,

2) budynki niedokończone, których budowa została przez właściciela wstrzymana, oraz budynki, grożące zawaleniem lub z innych względów zagrażające bądź bezpieczeństwu, bądź zdrowiu publicznemu—wraz z gruntami.

Art. 7. Wytwórnice materiałów budowlanych mogą być obejmowane w czasowy przymusowy zarząd przez gminę miejską:

1) w miastach, liczących poniżej dwudziestu pięciu tysięcy mieszkańców, o ile te przedsiębiorstwa znajdują się w promieniu pięciu kilometrów od środka miasta,

2) w miastach, liczących powyżej dwudziestu pięciu tysięcy mieszkańców, o ile te przedsiębiorstwa znajdują się w promieniu dziesięciu kilometrów od środka miasta,

3) w miastach, liczących powyżej stu tysięcy mieszkańców, o ile te przedsiębiorstwa znajdują się w promieniu piętnastu kilometrów od środka miasta, jeżeli ich właściciele nie chcą, mimo ofiarowania w razie potrzeby odpowiedniej pomocy ze strony miasta, przedsiębiorstw tych uruchomić.

Art. 8. Wniosek o wywłaszczenie lub czasowe przymusowe zajęcie uchwała rada miejska, określając dokładnie przedmiot i cel wywłaszczenia, względnie czasowego przymusowego zajęcia.

Przed uchwaleniem wniosku rady miejskiej o wywłaszczenie magistrat względnie komitet rozbudowy obowiązany jest:

1) wezwać właściciela budynku niedokończonego, aby najdalej w ciągu sześciu miesięcy budowę wznowił, a w ciągu lat dwóch ją ukończył;

2) wezwać właściciela budynku, grożącego zawaleniem lub z innych względów zagrażającego bądź bezpieczeństwu, bądź zdrowiu publicznemu, aby w terminie mu wyznaczonym, który nie może być krótszy od trzech miesięcy, wykonał roboty niezbędne dla usunięcia niebezpieczeństwa, albo budynek zburzył i w terminie dwuletnim nową budowlę ukończył;

3) wezwać właściciela gruntu niezabudowanego lub niedostatecznie zabudowanego do zabudowania go w należyty sposób w terminach, oznaczonych w uchwale rady miejskiej.

W wypadkach, określonych w punktach 1 i 2, magistrat względnie komitet rozbudowy obowiązany jest przyznać lub wyjednać właścicielowi nieruchomości kredyt, wystarczający na wykończenie robót, do których wykonania właściciel został wezwany.

Terminy wyznaczone biegną od daty doręczenia zawiadomienia o przyznaniu lub wyjednaniu kredytu, względnie od daty wezwania właściciela gruntu niezabudowanego lub niedostatecznie zabudowanego. Po ich bezskutecznym upływie może być uchwalony przez radę miejską i przesłany właściwej władzy administracyjnej wniosek o wywłaszczenie.

Art. 9. O dopuszczalności, potrzebie, przedmiocie i rozciągłości wywłaszczenia lub czasowego zajęcia oraz o wysokości odszkodowania orzekają władze administracyjne pierwszej instancji, w miastach wydzielonych z powiatów — władze administracyjne drugiej instancji, a w mieście stołecznym Warszawie—Komisarjat Rządu.

Stronom niezadowolonym z wydanego w toku instancji administracyjnych orzeczenia co do wysokości odszkodowania przysługuje prawo zwrócenia się do sądu w ciągu miesiąca od dnia doręczenia orzeczenia, ustalającego wysokość odszkodowania. Zwrócenie się do sądu nie wstrzymuje wykonania orzeczenia o wywłaszczeniu lub czasowym zajęciu. W okręgach sądów apelacyjnych we Lwowie i Krakowie oraz w Poznaniu i Toruniu właściwy jest sąd powiatowy, który orzeka w drodze postępowania niespornego.

O ile rozporządzenie niniejsze nie stanowi inaczey, postępowanie wywłaszczeniowe odbywa się według postanowień dzielnicowych o wywłaszczeniu. W okręgach sądów apelacyjnych we Lwowie i Krakowie będzie miała analogiczne zastosowanie ustawa z dnia 18 lutego 1878 r. (L. 30 austr. Dz. u. p.).

Art. 10. Koszty postępowania w sprawie wywłaszczenia lub czasowego zajęcia ponosi gmina miejska.

Art. 11. W stosunku do nieruchomości, mających urzędową hipotekę, właściwa władza administracyjna winna niezwłocznie po otrzymaniu wniosku o wywłaszczenie wnieść do wykazu hipotecznego ostrzeżenie (adnotację) o wszczęciu postępowania wywłaszczeniowego.

Jeżeli wywłaszczenie zostanie następnie zaniechane albo zapadnie orzeczenie odmowne, ostrzeżenie (adnotacja) ulegnie wykreśleniu albo na wniosek gminy, albo na wniosek osoby interesowanej, poparty zaświadczeniem gminy lub prawomocnym orzeczeniem właściwej władzy administracyjnej.

Art. 12. Przepisanie tytułu własności w księdze wieczystej (gruntowej) oraz objęcie wywłaszczonej nieruchomości w posiadanie może nastąpić dopiero po wypłaceniu wywłaszczonemu odszkodowania lub po złożeniu sumy odszkodowania do depozytu sądowego.

Art. 13. Niezależnie od odwołania w drodze instancji od orzeczenia w sprawie wywłaszczenia przysługuje osobom interesowanym prawo żądania od władzy orzekającej cofnięcia nawet prawomocnego orzeczenia, jeżeli gmina:

1) nie wypłaci odszkodowania w ciągu trzech miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia,

2) nie rozpocznie zabudowania wywłaszczonego gruntu w ciągu jednego roku od dnia objęcia go w posiadanie albo nie ukończy zabudowania w ciągu lat trzech od tejże daty, bądź też w terminie dłuższym, o ile taki termin wyznaczony był właścicielowi gruntu w wezwaniu w myśl art. 8 ust. 2 p. 3,

3) nie wznowi budowy nieukończonej w ciągu jednego roku od objęcia jej w posiadanie albo nie ukończy budowy w ciągu lat trzech od tejże daty,

4) nie rozpocznie naprawy albo burzenia budynku, grożącego zawaleniem lub z innych względów zagrażającego bądź bezpieczeństwu, bądź zdrowiu publicznemu, w ciągu jednego roku od objęcia go w posiadanie, w ciągu następnego roku nie przystąpi do nowej budowy na miejsce zburzonej, albo w ciągu trzech lat nie ukończy naprawy budynku, bądź nowej budowy.

W razie cofnięcia wywłaszczenia z przyczyn powyższych gmina miejska obowiązana jest wynagrodzić szkodę i straty spowodowane wywłaszczeniem, wywłaszczony zaś winien zwrócić gminie wkłady przez nią poczynione, a zwiększające wartość gruntu. Roszczeń z tego tytułu dochodzi się, w razie braku porozumienia między stronami, na drodze sądowej.

W wypadkach, określonych w p. 2, cofnięcie orzeczenia o wywłaszczeniu może dotyczyć części gruntu wywłaszczonego, o ile nie pozostaje to w sprzeczności z planem podziału nieruchomości w myśl art. 30 niniejszego rozporządzenia.

Art. 14. Grunty i zabudowania państwowe, zbędne dla Państwa, leżące w granicach administracyjnych lub w sferze interesów mieszkaniowych miasta, a przeznaczone w planie zabudowania na ogólne potrzeby gminy miejskiej lub innych związków komunalnych, będą tej gminie względnie związkom odstępowane bezpłatnie na podstawie zatwierdzonego w myśl art. 4 programu rozbudowy miasta lub części miasta.

Grunty, które przeszły lub przejdą na własność Skarbu Państwa na podstawie ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. № 1, poz. 1), a leżą w sferze interesów mieszkaniowych miasta, będą odstępowane gminie miejskiej lub innym związkom komunalnym na powyższe cele za cenę nabycia z doliczeniem kosztów administracyjnych, a w szczególności pomiarowych.

Grunty i zabudowania państwowe, zbędne dla Państwa, leżące w granicach administracyjnych miasta lub w sferze jego interesów mieszkaniowych, oraz te grunty położone w sferze interesów mieszkaniowych miasta, które przeszły lub przejdą na własność Skarbu Państwa na zasadzie ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej, będą odstępowane gminie miejskiej na cele budowlano-mieszkaniowe, na tworzenie gospodarstw podmiejskich i osiedli dla urzędników, robotników, rzemieślników i t. p. Grunty te będą odstępowane w miarę wykonywania zatwierdzonego w myśl art. 4 programu rozbudowy miasta lub części miasta za wynagrodzeniem, ustalonym w myśl przepisów rozporządzenia wykonawczego.

Do odstępowania gruntów państwowych gminom miejskim i innym związkom komunalnym w poszczególnych wypadkach na cele powyżej wskazane uprawniona jest w myśl art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 29 kwietnia 1925 r. o rozbudowie miast (Dz. U. R. P. № 51, poz. 346) Rada Ministrów.

Grunty, odstąpione gminie bezpłatnie w myśl ust. 1 niniejszego artykułu, przechodzą napowrót na rzecz Skarbu Państwa na mocy uchwały Rady Ministrów w razie ustalenia, że zostały użyte nie na cele, na które je odstąpiono.

Art. 15. Dla osiągnięcia celów niniejszego rozporządzenia tworzy się:

- 1) Państwowy Fundusz Budowlany,
- 2) Państwowy Fundusz Rozbudowy Miast.

Art. 16. Z Państwowego Funduszu Budowlanego udziela się pożyczek budowlanych krótkoterminowych oraz na ich konwersję pożyczek długoterminowych amortyzacyjnych.

Pożyczki krótkoterminowe wydawane będą na czas trwania budowy i winny być po jej ukończeniu bądź spłacone, bądź skonwertowane na pożyczki długoterminowe amortyzacyjne. Pożyczki długoterminowe amortyzacyjne udzielane będą w listach zastawnych i obligacjach, opiewających na złote w złocie. Konwersji pożyczek budowlanych krótkoterminowych, udzielonych w złotych obiegowych, na pożyczki długoterminowe dokonywa się według kursu złotego w dniach wypłaty poszczególnych rat pożyczki budowlanej.

Pożyczek udzielają instytucje finansowe, wskazane przez Ministra Skarbu, na wniosek magistratu lub komitetu rozbudowy i jedynie w granicach tego wniosku.

Art. 17. Państwowy Fundusz Budowlany przeznacza się w 80% na cele budowlano-mieszkaniowe miast proporcjonalnie do wpływów, o których mowa w art. 23, pozostałe zaś 20% rozdziela Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Robót Publicznych, uwzględniając przede wszystkim te gminy miejskie, które doznały zniszczenia wojennego lub wykazały znaczny wzrost ludności przy niedostatecznej ilości mieszkań, a następnie miejscowości podmiejskie przy większych miastach.

W razie niewykorzystania przez miasto kontyngentu na nie przypadającego w czasie, przez rozporządzenie wykonawcze oznaczonym, z powodu nie nadesłania wniosków o udzielenie pożyczek budowlanych — odpowiednia suma pozostaje na rachunku Państwowego Funduszu Budowlanego.

Art. 18. Przy podziale kredytów budowlanych należy uwzględnić zapotrzebowania gmin miejskich, spółdzielni mieszkaniowych i instytucji społeczno-humanitarnych, spółdzielni mieszkaniowo-budowlanych i wreszcie innych osób fizycznych i prawnych. Pierwszeństwo w tej kolejności mieć będą budujący małe mieszkania.

Wysokość pożyczek na budowę domów ogniotrwałych określa się: dla gmin, spółdzielni mieszkaniowych i instytucji społeczno-humanitarnych do 90%, dla spółdzielni mieszkaniowo-budowlanych do 80%, wreszcie dla innych osób fizycznych i prawnych do 75% kosztów budowy bez wartości placu.

Na budowę domów mieszkalnych drewnianych, krytych materiałem ogniotrwałym, mogą być wydawane na okres czasu do lat pięciu pożyczki, nie przewyższające 30% kosztów budowy. W razie uzyskania dla tych pożyczek zabezpieczenia na budynkach ogniotrwałych pożyczki te mogą sięgać 50% kosztów budowy i być skonwertowane na pożyczki długoterminowe.

Art. 19. Za pożyczki krótkoterminowe, udzielane w czasie budowy, oraz za odsetki od tych pożyczek gwarantują solidarnie gmina miejska, w której obrębie nieruchomość jest położona, oraz Skarb Państwa.

Rozporządzenie wykonawcze ustali zakres kontroli, wykonywanej przez gminy, nad zużytkowaniem tych pożyczek.

Terminową spłatę rat od przyznanych w obrębie gminy pożyczek długoterminowych w listach za-

stawnych i obligacjach gwarantują solidarnie gmina miejska i Skarb Państwa.

Listy zastawne muszą być zabezpieczone na pierwszej połowie wartości nieruchomości, obligacje zaś na drugiej połowie, łącznie najwyżej w 80% wartości nieruchomości. Wartość nieruchomości szacuje się nie wyżej kosztów budowy oraz wartości placu, przyczem wartość placu nie może być przyjęta wyżej 20% kosztów budowy.

Listy zastawne i obligacje gwarantowane są przez Państwo do łącznej wysokości pięciuset milionów złotych w złocie. Posiadają one bezpieczeństwo publiczne.

Na listach zastawnych i obligacjach zostanie umieszczony napis, stwierdzający istnienie dla nich gwarancji państwowej.

Art. 20. Instytucja finansowa może pobrać przy wypłacie pożyczki krótkoterminowej $\frac{1}{2}\%$ jej rzeczywistej wysokości tytułem własnych kosztów, prowizji i należności ubocznych. Od pożyczki długoterminowej może pobierać dodatek administracyjny w wysokości $\frac{1}{2}\%$ rocznie od niespłaconej części długu. Koszty oszacowania i lustracji nieruchomości przez rzeczoznawcę instytucji finansowej będą pokryte z Państwowego Funduszu Rozbudowy Miast.

Warunki oprocentowania i amortyzacji pożyczek długoterminowych oraz listów zastawnych i obligacji, a także warunki oprocentowania pożyczek krótkoterminowych określać będzie Minister Skarbu.

Art. 21. Na Państwowy Fundusz Budowlany składają się:

- 1) dotacje z Państwowego Funduszu Gospodarczego oraz inne specjalne dotacje Skarbu Państwa;
- 2) kwoty, uzyskane ze sprzedaży listów zastawnych i obligacji, wydawanych przez udzielające pożyczek instytucje finansowe;
- 3) wpływy z Państwowego Funduszu Rozbudowy Miast w myśl art. 22.

Art. 22. Państwowy Fundusz Rozbudowy Miast przeznaczony jest:

- 1) na pokrycie różnicy, jaka powstanie pomiędzy udzieloną pożyczką długoterminową, a sumą uzyskaną ze sprzedaży listów zastawnych i obligacji, w których pożyczka długoterminowa będzie udzielona;
- 2) na pokrycie części oprocentowania listów zastawnych i obligacji;
- 3) na pokrycie części oprocentowania krótkoterminowych pożyczek budowlanych;
- 4) na pokrycie kosztów oszacowania i lustracji (art. 20).

Bliższe postanowienia co do wysokości wspomnianych wyżej świadczeń z Państwowego Funduszu Rozbudowy Miast określi rozporządzenie wykonawcze. Wysokość tych świadczeń będzie ustalona jednolicie dla całego obszaru Państwa, na którym obowiązuje niniejsze rozporządzenie.

Niewykorzystaną na wyżej wymienione świadczenia część Państwowego Funduszu Rozbudowy Miast przelewa się do Państwowego Funduszu Budowlanego.

Art. 23. Głównym źródłem dochodów Państwowego Funduszu Rozbudowy Miast jest część

wpływów z podatku od lokali, określona w ustawie z dnia 2 sierpnia 1926 r. o podatku od lokali (Dz. U. R. P. № 94, poz. 550), oraz państwowy podatek od placów budowlanych, pobierany na podstawie niniejszego rozporządzenia.

Art. 24. Państwowy podatek od placów budowlanych pobierany będzie od placów budowlanych, objętych planem zabudowania, nadających się pod budowę, a niezabudowanych lub niedostatecznie zabudowanych, w wysokości do 1% szacunkowej wartości tych placów.

Od podatku wolne są place, stanowiące własność Skarbu Państwa lub związków komunalnych.

Państwowy podatek od placów budowlanych wymierzają i ściągają związki komunalne w trybie, przewidzianym w ustawie z dnia 2 sierpnia 1926 r. o podatku od lokali (Dz. U. R. P. № 94, poz. 550).

Art. 25. Szczegółowe przepisy o wynarzędzie, pborze i przymusowem ściąganiu podatku od placów budowlanych, o ustalaniu ich wartości szacunkowej, o ulgach i odwołaniach, a wreszcie o tem, jakie place należy uważać za niedostatecznie zabudowane, poda rozporządzenie wykonawcze.

Art. 26. Oprócz podatku od lokali i podatku od placów budowlanych do Państwowego Funduszu Rozbudowy Miast wpływać będą także dotacje ze strony związków komunalnych oraz spłaty pożyczek, udzielonych przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia z funduszy Skarbu Państwa na cele budowlano-mieszkaniowe, a także odsetki płacone od tych pożyczek.

Art. 27. Zarząd Państwowego Funduszu Budowlanego i Państwowego Funduszu Rozbudowy Miast sprawuje Minister Skarbu, któremu przydana jest, jako organ doradczy, Państwowa Rada Rozbudowy Miast.

Państwowa Rada Rozbudowy Miast składa się z siedmiu przedstawicieli wielkich miast: Warszawy, Krakowa, Lublina, Lwowa, Łodzi, Poznania i Wilna po jednym z każdego miasta, z siedmiu przedstawicieli wybranych przez Zarząd Związku Miast Polskich, z jednego przedstawiciela Związku Spółdzielni Spożywców Rzeczypospolitej Polskiej, z jednego przedstawiciela Banku Gospodarstwa Krajowego oraz po jednym delegacie Ministrów Spraw Wewnętrznych i Robót Publicznych.

Regulamin Państwowej Rady Rozbudowy Miast ustali Minister Skarbu.

Art. 28. Poza Państwowym Funduszem Budowlanym i Państwowym Funduszem Rozbudowy Miast mogą być użyte na cele budowlane z zastosowaniem przepisów niniejszego rozporządzenia na warunkach, zatwierdzonych przez Ministra Skarbu, wszelkie fundusze, pozyskane na cele budowlane przez instytucje lub osoby prywatne, a w szczególności pożyczki, zaciągnięte bezpośrednio przez gminę miejską tudzież przez inne osoby za zgodą magistratu lub komitetu rozbudowy.

Pożyczki wydawane z tych funduszy będą korzystaly ze świadczeń Państwowego Funduszu Rozbudowy Miast z tem jednak zastrzeżeniem, że świadczenia na pokrycie części oprocentowania poszcze-

gólnych pożyczek nie będą wyższe, niż odpowiednie świadczenia przy pożyczkach, udzielanych z Państwowego Funduszu Budowlanego.

Ze świadczeń tych nie mogą korzystać pożyczki, udzielane na jednakowych lub dogodniejszych warunkach oprocentowania i konwersji, jak pożyczki udzielane z Państwowego Funduszu Budowlanego.

Art. 29. Dobudowy, nadbudowy i przebudowy oraz wykończenie rozpoczętych domów, o ile przez to powstają nowe lokale mieszkalne, traktuje się w rozumieniu niniejszego rozporządzenia narówni z budową nowych domów.

Art. 30. Do nieruchomości ziemskich, położonych w granicach administracyjnych miast, rozporządzenie tymczasowe Rady Ministrów z dnia 1 września 1919 r. normujące przenoszenie własności nieruchomości ziemskich (Dz. U. R. P. № 73, poz. 428), jak również austriackie rozporządzenie cesarskie z dnia 9 sierpnia 1915 r. (Dz. u. p. № 234), rozporządzenie Niemieckiej Rady Związkowej z dnia 15 marca 1918 r. (Dz. u. Rz. str. 327) oraz rozporządzenie Komisarjatu Naczelnej Rady Ludowej z dnia 25 czerwca 1919 r. (Tygodnik Urzędowy № 27, poz. 83) — nie mają zastosowania.

Podział nieruchomości, położonych w granicach administracyjnych miasta, nastąpić może tylko na podstawie planu podziału, zatwierdzonego przez magistrat. Przed uzyskaniem tego zatwierdzenia nie mogą być dokonywane wpisy hipoteczne podziału nieruchomości, a umowy w sprawie odstąpienia części nieruchomości nie mają mocy prawnej.

Podział nieruchomości, położonych w sferze interesów mieszkaniowych miasta, o ile sfera ta została określona, wymaga zatwierdzenia podziału przez właściwe władze, wymienione w ustawie z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z r. 1926 № 1, poz. 1), po zasięgnięciu opinii magistratu odnośnego miasta.

Art. 31. Wolne są od opłat stemplowych:

1) pisma, dotyczące przeniesienia własności nieruchomości, przewidzianego w art. 4 i 14;

2) pisma, stwierdzające bądź umowy o zakup materiałów budowlanych na cele mieszkaniowo-budowlane, bądź wykonanie takich umów, nie wyłączając pokwitowań;

3) pisma, stwierdzające bądź umowy w przedmiocie robót potrzebnych dla wykonania budowy domu mieszkalnego, bądź wykonanie takich umów, nie wyłączając pokwitowań;

4) obligacje i innego rodzaju obligi, dotyczące pomocy kredytowej, przewidzianej w niniejszym rozporządzeniu; wszystkie pisma w sprawie poręki za zobowiązania, które powstały w ramach tej pomocy kredytowej; pokwitowania, stwierdzające spłatę kapitału lub odsetek z tytułu takich zobowiązań, tudzież wszelkie zezwolenia na dokonanie w księgach wieczystych (gruntowych) wpisów, tyczących się tych zobowiązań;

5) weksle własne nie na zlecenie, wystawione w ramach kredytu budowlanego krótkoterminowego (art. 16);

6) podania, wnoszone w sprawach, objętych rozporządzeniem niniejszym, oraz świadectwa, wydawane na skutek takich podań, z wyjątkiem swia-

dectw, wymienionych w art. 157 ustawy o opłatach stemplowych z dnia 1 lipca 1926 r. (Dz. U. R. P. № 98, poz. 570).

Upoważnia się Ministra Skarbu do wprowadzenia zmian, wynikających z niniejszego artykułu, do tekstu ustawy o opłatach stemplowych z dnia 1 lipca 1926 r. (Dz. U. R. P. № 98, poz. 570).

Art. 32. Dotacje, przewidziane w art. 4 p. 3, oraz umowy o bezpłatne przeniesienie własności nieruchomości (art. 14) są wolne od podatku od darowizn.

Wpisy w księgach wieczystych (gruntowych), dotyczące przewidzianych w rozporządzeniu niniejszym bądź przeniesienia prawa własności, bądź pomocy kredytowej, oraz podania o dokonanie tych wpisów są wolne od opłat (należności) sądowych.

Uwierzytelnienie podpisu (znaku ręcznego) na piśmie, zwolnionem od opłaty stemplowej w myśl art. 31 jest wolne od opłaty stemplowej, względnie od opłaty (należności) sądowej.

Art. 33. Ponadto przyznaje się następujące ulgi podatkowe:

1) zwolnienie listów zastawnych i obligacji, wypuszczonych w myśl niniejszego rozporządzenia, od podatku od kapitałów i rent;

2) zwolnienie dochodów, płynących z domu nowozbudowanego względnie wykończonego albo z jego części nowozbudowanej lub wykończonej, od obciążenia podatkiem dochodowym do końca dziesiątego roku podatkowego od chwili ukończenia budowy;

3) prawo potrącenia z ogólnego dochodu, podlegającego podatkowi dochodowemu, osobom tak fizycznym, jak i prawnym, które w okresie do dnia 31 grudnia 1935 r. wybudują domy mieszkalne, sum zużytych na budowę, z wyłączeniem jednak pożyczek, przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu; potrącenia te mogą być uskutecznione, zależnie od życzenia płatnika, jednorazowo lub najdłużej w ciągu pięciu lat, poczynając od roku następnego po ukończeniu budowy.

Art. 34. Zwalnia się od podatku na rzecz gmin miejskich, przewidzianego w art. 12 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. № 94, poz. 747) materiały budowlane, o ile są przeznaczone na cele mieszkaniowo-budowlane.

Art. 35. Sumy, złożone w instytucjach kredytowych, pochodzące z kredytów budowlanych, udzielonych na zasadzie niniejszego rozporządzenia, są wyjęte z pod egzekucji na rzecz osób trzecich, o ile te dochodzą wobec budującego swoich pretensyj, nie wynikających z budowy, na którą udzielono danego kredytu.

Art. 36. W miastach, rządzących się rozporządzeniem Komisarza Generalnego Ziem Wschodnich o tymczasowej ustawie miejskiej z dnia 27 czerwca 1919 r. (Dz. U. Z. C. Z. W. № 7, poz. 46), uprawnienia zastrzeżone niniejszym rozporządzeniem organowi uchwalającemu (radzie miejskiej), służą magistratowi. Postanowienia powyższe stosuje się analogicznie także do miast, w których reprezentacje miejskie uległy rozwiązaniu, urzędujące zaś zarządy miejskie, z mocy obowiązujących w tych miastach ustaw,

uprawnione są jedynie do załatwiania spraw bieżących.

Art. 37. Pożyczki, udzielone przez państwowe instytucje kredytowe na cele budowy domów mieszkalnych przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, będą skonwertowane na pożyczki długoterminowe, opiewające na złote w zlocie według kursu złotego w dniu dokonania konwersji.

Art. 38. Pożyczki, udzielone przez państwowe instytucje kredytowe na cele budowy domów mieszkalnych przed wejściem w życie ustawy z dnia 29 kwietnia 1925 r. o rozbudowie miast (Dz. U. R. P. № 51, poz. 346), korzystają przy konwersji na pożyczki długoterminowe amortyzacyjne ze świadczeń Państwowego Funduszu Rozbudowy Miast, przewidzianych w punktach 1) i 2) art. 22.

Domy, bądź budowane, bądź wybudowane przy pomocy wyżej wymienionych pożyczek, korzystają z wszelkich ulg, stosowanych do domów, budowanych na zasadzie niniejszego rozporządzenia.

Świadczenia, przewidziane w niniejszym artykule, obciążają Państwowy Fundusz Rozbudowy Miast.

Art. 39. Podział kredytów budowlanych dokonywany będzie w myśl przepisów art. 17 po zakończeniu finansowania budowli, rozpoczętych przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia przy pomocy kredytowej, udzielonej na podstawie ustawy z dnia 29 kwietnia 1925 r. o rozbudowie miast (Dz. U. R. P. № 51, poz. 346).

Art. 40. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Robót Publicznych oraz innymi zainteresowanymi ministrami.

Art. 41. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej z wyjątkiem województwa śląskiego.

Prawa nabyte i zobowiązania zaciągnięte na zasadzie ustawy z dnia 29 kwietnia 1925 r. o rozbudowie miast (Dz. U. R. P. № 51, poz. 346) pozostają nadal w mocy.

Art. 42. Z chwilą ogłoszenia niniejszego rozporządzenia traci moc ustawa z dnia 29 kwietnia 1925 r. o rozbudowie miast (Dz. U. R. P. № 51, poz. 346) z wyjątkiem art. 11 ust. 4.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:
J. Piłsudski

Minister: *K. Bartel*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Sławoj Składkowski*

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

Minister Skarbu: *G. Czechowicz*

Minister Sprawiedliwości: *A. Meysztowicz*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
Dr. Dobrucki

Minister Rolnictwa: *K. Niezabytowski*

Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*

Minister Komunikacji: *Romocki*

Minister Robót Publicznych: *Moraczewski*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *Dr. Jurkiewicz*

Minister Reform Rolnych: *Witold Staniewicz*

Minister Poczty i Telegrafów: *Bogusław Miedziński*